

Česká školní inspekce
Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 4, Pošepného náměstí 2022

Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4 - Chodov

Identifikátor školy: 600 037 401

Termín konání inspekce: 22., 25. - 26., 28. duben 2005

Čj:	01 1475/05-5116
Signatura	oa4cy156

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvkovou organizací, sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. V letošním školním roce vykazuje 661 žáků v 26 třídách. Ve všech ročnících realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Ve třídách VI. C, VII. C, VIII. C a IX. C se učí podle učebního plánu čj. 21968/96-22 s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů, třídy VI. A, VII. A a VIII. A se vzdělávají podle učebního plánu čj. 16845/2001-22 s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky. Základní škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a Přírodovědecké fakulty v Praze. Dále je akreditovaným střediskem MŠMT pro vzdělávání pedagogických pracovníků ve znalostní úrovni Z a P v rámci realizace projektu P I – Informační gramotnost.

Zřizovatelem je Městská část Praha 11, Ocelíkova 672, 149 00 Praha 4.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání na 1. stupni a v předmětech český jazyk, dějepis, občanská výchova a ve volitelném předmětu cvičení z českého jazyka ve třídách 2. stupně
2. Průběh a výsledky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve výše uvedených předmětech

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor je stabilizovaný a věkově různorodý. Při skladbě úvazků vedení školy promyšleně využívá aprobační i zkušenosti učitelů. Z devatenácti vyučujících, u kterých proběhly hospitační, nesplňují čtyři odbornou kvalifikaci.

Organizační struktura je přehledná a funkční, přesně vymezuje činnosti jednotlivých úseků školy. Kompetence zástupkyň jsou účelně rozděleny a umožňují efektivní řízení školy.

Účinný přenos informací směrem k zaměstnancům je zajišťován prostřednictvím pedagogické rady, provozních porad, týdenních plánů, nástěnek, vnitřní internetové sítě a vzájemným každodenním kontaktem s vedením školy. Pedagogická rada se zabývá organizačními záležitostmi, pedagogickou problematikou, hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání žáků. Záznamy z jednání jsou přehledné, dokládají pravidelnou obecnou analýzu výchovně-vzdělávací práce. Metodické orgány plní své poslání, z jejich zápisů vyplývá systematická pedagogická spolupráce v oblasti plánování učiva, klasifikace, přípravy písemných prací, analýzy výsledků učení. Zabývají se také řešením organizačních záležitostí (soutěžemi, olympiádami).

Plán kontrolní činnosti je konkrétní, promyšlený a důsledně realizovaný. Velmi dobrou úroveň má četná hospitační činnost, která je zaměřována především na metodickou a didaktickou složku vzdělávání. Pedagogové jsou seznámeni se souborem *Opatření k nápravě*, který je součástí vnitřního kontrolního systému. Péče o začínající nebo nekvalifikované učitele je propracovaná a je zajištěna prostřednictvím zkušených uvádějících učitelů. S výsledky kontrolní činnosti jsou vyučující seznamováni při jednání pedagogické rady nebo provozních poradách.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zcela v souladu s aktuálními i perspektivními

potřebami školy, různé vzdělávací aktivity absolvují všichni učitelé. Vedení školy je plně podporuje a samo jde příkladem.

Demokratický, kultivovaný a korektní přístup vedení školy vytváří atmosféru pohody a důvěry. Vytváří podmínky a podporuje odborný pedagogický růst učitelů.

Personální podmínky vzdělávání jsou na vynikající úrovni.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Objekt současné školy vznikl sloučením dvou základních škol v roce 2000 v klidné části sídliště na okraji Krčského lesa. Sestává z šesti propojených pavilónů umístěných ve veliké zahradě, jejíž součástí je sportovní areál. Stávající ZŠ pronajímá dva pavilóny dvěma středním školám. V soužití žáků základní školy a středoškoláků byly eliminovány případné třecí plochy a jejich koexistence nepřináší žádné problémy.

Výuka sledovaných předmětů probíhala vesměs v kmenových učebnách, které jsou prostorné a odpovídají psychohygienickým požadavkům. Třídy na 1. stupni jsou příjemně zabydlené a maximálně uzpůsobené žakovským potřebám. Výzdoba některých učeben průběžně dokumentuje školní život dětí a výsledky jejich vzdělávací činnosti. Vybavení didaktickými pomůckami, slovníkovou, naučnou i krásnou literaturou, mapami, názorninami i hudebními nástroji je přiměřené a při výuce z velké míry využívané (výjimku tvořila výuka vlastivědy, kde chyběly nezbytné názorné pomůcky). Výzdobu tříd i chodeb tvoří výtvarné práce žáků na vysoké estetické úrovni. 1. a 2. ročník má vybudovanou relaxační zónu na chodbě, kterou žáci považují za nedílnou součást třídy. Část výuky 2. stupně se odehrávala v multimediální učebně, vybavené dataprojektorem, ozvučovacím zařízením, kamerou, mikrofonem s mixážním pultem, videem, počítačem, CD a DVD přehrávačem a elektronickým plátnem. Od minulé inspekce se kvantitativně i kvalitativně rozšířily odborné počítačové učebny s vnitřním zasítováním 67 vysoce výkonných počítačů připojených na internet. Vznikla nová jazyková laboratoř a prostor pro jednání s rodiči a dalšími partnery. Za zmínku stojí i péče o spokojenost pedagogického sboru, neboť nově vybudovaná sborovna a celé potřebné zázemí odborné i sociální je na špičkové úrovni.

Úroveň materiálně-technických podmínek je výjimečná. Jejich využití a aplikace do vyučování není vždy důsledná především na 1. stupni. Proto je celkové hodnocení velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola. Týdenní časové dotace sledovaných předmětů korespondují s učebními plány. Na povinnou výuku vhodně navazují volitelné předměty (v 7. ročníku společenskovední seminář, v 9. ročníku cvičení z českého jazyka, nepovinný předmět sborový zpěv na 1. stupni). Sledované vyučování respektovalo platné osnovy.

Individuální vzdělávací plány se oproti konstatování v minulé inspekční zprávě výrazně zlepšily. Obsahují všechny náležitosti dané vyhláškou a viditelně slouží k práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Nejvýraznějším pozitivem je vyhodnocování

jednotlivých individuálních vzdělávacích plánů jedenkrát za měsíc s návrhem dalšího postupu při odstraňování jednotlivých handicapů. Ve sledované výuce byli žáci zohledňováni; diktáty a pravopisná cvičení píše ve zkrácené formě nebo formou doplňování a v některých hodinách na 1. stupni se objevily vnitřní diference i individuální přístup učitelk k těmto dětem.

Třídní knihy průkazně zachycují průběh a výsledky vzdělávání. Další pedagogická dokumentace (třídní výkazy, katalogové listy) je vedena příkladně. Zástupkyně ji pravidelně kontrolují a při případných zjištěných nedostatcích ukládají opatření vedoucí k jejich nápravě.

Rozvrh hodin je sestaven kvalitně a respektuje v rozhodující míře zásady psychohygieny. Spolu s reálnou výukou je v souladu s učebním plánem. Školní řád je funkční a splňuje ustanovení platného právního předpisu.

Informační systém vůči žákům i rodičům je účelný. Kvalitní a vypovídací hodnotu má výroční zpráva o činnosti školy, veřejnost může získat hodnotné informace i z webových stránek.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

1. stupeň

Sledovaná výuka ve všech třídách byla pečlivě připravena a promyšlena. Vyučovací celky byly strukturovány s ohledem na cíle vzdělávacího programu a aktuální potřeby a možnosti dětí. Vzdělávací i výchovné cíle jednotlivých hodin byly přiměřené, navazovaly na předchozí učivo. Učitelky je prezentovaly většinou zajímavým způsobem a žáci je pozitivně přijímali.

Ve výuce se žáci rovnoměrně setkávali s frontální, skupinovou i individuální prací. Pokud učitelky zařazovaly frontální výuku, byla většinou účelná, založená převážně na zajímavě vedeném řízeném rozhovoru a činnostním učením, při kterém se žáci aktivně zapojovali a iniciativně řešili zadané úkoly. Uplatňovali své zkušenosti, dovednosti a dokázali aplikovat i mezipředmětové souvislosti. Zdánlivě jednoduché cvičení rozhodnout, kam zařadit elementární pojmy z prvouky bylo výjimečně svým dopadem na vytváření rozhodovacích kompetencí. Jen částečně se podařilo zvládnout pokus o výklad, kdy hektická aktivita učitelk převažovala nad pasivitou žáků a nezáživné vysvětlování učiva žáky příliš nezajímalo. Kvalitativní posun oproti minulým inspekčním závěrům byl vidět v promyšleném zařazování skupinových činností a práci ve dvojicích. Žáci velmi dobře spolupracovali, navzájem se domlouvali, dokázali si rozdělovat role uvnitř skupiny. Individuální činnosti byly zaměřené především na práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, kde učitelky důsledně individualizovaly a vnitřně diferencovaly. Žáci plnili nestejně náročné úkoly a efektivně využívali např. v diktátech jeho zkrácené formy či doplňovali cvičení. U méně zkušené či neaprobované vyučující byly zaznamenány drobné didaktické nepřesnosti a dílčí nedostatky ve výběru efektivnějších vyučovacích metod z hlediska potřeb žáků. Žáci měli možnost si při únavě nebo po náročné činnosti odpočinout či relaxovat např. formou zpěvu, který s náležitým hudebním doprovodem učitelky často zařazovaly.

Velkým pozitivem byla vnitřní i vnější motivace žáků. Ti starší dokázali pracovat s problémovými otázkami, byla v nich probouzena zvědavost, měli možnost předvést své dovednosti. Mladší žáci byli stimulováni pestrým činnostním učením, smyslovými vjemy a hrou. Učitelky zdůrazňovaly pokrok jednotlivců, zdůvodňovaly svá formativní hodnocení ale jen výjimečně vedly žáky k reflexi a vzájemnému hodnocení vlastního učení. Povzbuzovaly jejich sebevědomí i úctu k sobě samému. Velmi dobré komunikační i sociální kompetence vyučujících se vesměs odrážely v přátelském a vysoce společenském chování žáků. Atmosféra ve třídách byla velmi příjemná a přátelská, jen ojediněle poznamenána přílišnou nervozitou vyučujících.

Při namátkové kontrole žákovských knížek byla zjištěna vyváženost známek mezi naukovými a výchovnými předměty. Pouze v českém jazyce se hlavně klasifikuje mluvnice a pravopis na úkor výchovné složky předmětu. Také se objevila ojedinělá nedůslednost v opravách písemností žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni jsou velmi dobré.

Český jazyk, dějepis, občanská výchova, cvičení z českého jazyka

Stanovené cíle byly přiměřené a odpovídaly aktuálnímu stavu třídy. Příprava vyučujících byla odpovědná a pečlivá, učivo navazovalo na předcházející. Dílčí rezervy, které vyplývaly z krátké praxe u začínajících nebo nekvalifikovaných učitelů, se projeví v nevyvážené struktuře hodiny a v omezeném výběru forem a metod.

Ve výuce převažovaly efektivní metodické postupy, které umožňovaly žákům aplikovat již získané znalosti i dovednosti, nabývat nové a využívat další zdroje informací v knižní nebo počítačové podobě. Vyučující zařazovali vhodně práci s textem, především v literární výchově a propojovali všechny složky jazyka. Skupinovou práci nebo práci ve dvojicích volili převážně k řešení zajímavých konkrétních úkolů, k orientaci v historických mapách, k vyhledávání nových poznatků a jejich souvislostí. Žáci si tak zároveň rozvíjeli sociální a komunikativní dovednosti. Některé učitelky učivo diferencovaly, uplatňovaly individuální formu vyučování, žáci pracovali podle svých vzdělávacích schopností. Kvalitní výuka probíhala v hodině občanské výchovy, v níž vyučující propojovala mezipředmětové vztahy, praktické zkušenosti žáků a promyšleně vedla diskusi. Frontální formu učení pedagogové použili často pro svůj výklad, k doplnění informací nebo ke společnému shrnutí nových poznatků. Žáci byli aktivní, k udržení jejich pozornosti napomáhala i promyšlené využití učebních pomůcek. Rozsah a náročnost úkolů byly přizpůsobené jejich věku, použité metody a jejich kombinace napomáhaly k získání i upevnění vědomostí. Jen ojediněle převládal jednotvárný způsob výuky, ve které převažovala aktivita na straně pedagoga, žáci přijímali pasivně úkoly bez vlastní invence. I časová nerovnoměrnost hodiny (nepřiměřeně dlouhá doba k písemnému opakování) zmenšovala efektivní zapojení žáků do vyučování.

Učitelé motivovali žáky vhodně vybraným textem, referáty, v menší míře využili didaktickou techniku, zaměřovali se na zkušenosti dětí i mezipředmětové vztahy. Klima ve třídách bylo přátelské a otevřené, vyučující byli vstřícní. Stanovená pravidla vzájemné komunikace mezi vyučujícími a žáky byla akceptována.

Hodnocení práce žáků bylo pozitivní i adresné. Sporadicky byli žáci vedeni ke vzájemnému hodnocení. V některých hodinách byl podceněn význam shrnutí probraného učiva i závěrečného hodnocení práce žáků. Klasifikace předložených písemných prací byla objektivní a odpovídala prokázaným znalostem. V žákovských knížkách převažují známky v českém jazyce z učiva mluvnice a z písemných projevů, v dějepise a občanské výchově je zaznamenána klasifikace odpovídající období školního roku.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyku, cvičení z českého jazyka, dějepisu a občanské výchovy jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola disponuje systémem zjišťování výsledků vzdělávání nad rámec běžné klasifikace. Důležité nástroje zjišťování úspěšnosti žáků představují zejména ročníkové srovnávací práce z českého jazyka a matematiky v každém ročníku na 2. stupni. Na jejich tvorbě se spolupodílí předmětové komise a analýzu výsledků s popisem nejčastějších chyb a přijatá opatření opět řeší metodické orgány a jejich závěry využívá vedení školy v řídicí a koncepční práci. Žáci 7. a 9. ročníků již třetím rokem vypracovávají srovnávací naukové testy Kalibro. Obdobně žáci 5. a 6. ročníků dovednostní testy Kalibro. Žáci 8. ročníku podstoupí srovnávací testy Scio. Škola se také zúčastňuje *Evaluace komunitního programu primární prevence* realizovaného o.s. Prev-centrum a Psychologickým ústavem Akademie věd ČR. Důležitou zpětnou vazbu pro učitele i rodiče je také četná účast žáků ve vědomostních a sportovních olympiádách a soutěžích s postupy do celopražských i krajských kol.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni a ve sledovaných předmětech na 2. stupni jsou velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení, školských zařízení čj. 32 681/2002-21 s účinností od 1. ledna 2003 ze dne 13. prosince 2002
2. Poslední potvrzení jmenování ředitelky školy do funkce ze dne 8. června 2000 s účinností od 1. července 2000 vydané Školským úřadem Praha 4
3. Jmenování statutární zástupkyně ředitelky a zástupkyně pro 1. stupeň od 1. července 2003
4. Jmenování zástupkyně ředitelky pro 2. stupeň od 1. července 2000
5. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, učební plán s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21968/96-22, učební plán s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky čj. 16845/2001-22 a učební osnovy 1. – 5. ročníku a předmětů český jazyk, dějepis, občanská výchova a cvičení z českého jazyka
6. Třídní knihy 1. – 9. ročníku školního roku 2004/2005
7. Evidence osobních údajů žáků (třídní výkazy, katalogové listy žáků) 1. – 5. ročník, VI. A, VII. A, VIII. A, IX. A
8. Rozvrh hodin platný pro školní rok 2004/2005 k datu inspekce
9. Školní řád platný pro školní rok 2004/2005 k datu inspekce
10. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
12. Vnitřní dokumentace vedení školy (Organizační řád, Jednací řád pedagogické rady, Plány kontrolní činnosti, Opatření k nápravě)
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – dle předmětu inspekce
14. Výběr žákovských písemností a žákovských knížek (písemné práce z českého jazyka tříd VI. A, VII. D, VIII. C, IX. C)
15. Výsledky testování Kalibro
16. Individuální vzdělávací plány pro žáky integrované ve šk. r. 2004/2005
17. Inspekční zpráva z března 2000

ZÁVĚR

Vedení školy uplatňuje při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů demokratické principy řízení i otevřené jednání mezi všemi zaměstnanci, což přispívá k příznivé atmosféře ve škole. Podporuje osobní i profesní rozvoj učitelů, zřetelná je snaha vytvořit dobrý pracovní tým. Organizace činnosti a provozu školy i její informační systémy jsou funkční. Systém kontroly je účinný.

Prostředí a prostory, v nichž probíhá výuka, vybavení pomůckami, didaktickou i počítačovou technikou, koncepční plánování v oblasti stálého zlepšování zázemí školy je na vysoké úrovni. Materiálně-technické podmínky podporují realizaci vzdělávacího programu a rozvoj osobnosti žáků.

Pro převážnou část sledované výuky je charakteristické využívání efektivních metod a forem práce s aktivním zapojením žáků do procesu učení s důrazem na rozvoj jejich sociálních kompetencí. V menší části výuky byl uplatňován stereotypní styl, založený na předávání hotových poznatků formou výkladu. Učitelé zohledňují individuální a vzdělávací možnosti žáků, které se snaží pozitivně motivovat k dosahování co nejlepších výsledků. Dlouhodobé zjišťování výsledků vzdělávání je systematické, jeho analýza přináší impulsy pro další práci pedagogů.

Od poslední inspekce z března 2000 došlo k pozitivnímu posunu v materiálně-technickém zabezpečení výuky a v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Přestože malá část vyučujících přes snahu vedení setrvává na méně stimulačních metodách a formách práce, došlo k výraznému posunu také v oblasti průběhu a výsledků vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Pocová	J. Pocová, v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Poesová	M. Poesová, v. r.

V Praze dne 18. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 24. května 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dagmar Havlíčková, ředitelka školy

D. Havlíčková, v. r..

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MČ Praha 11, Ocelíkova 672, 149 00 Praha 4	2005-06-13	01 1475/05-5116
Školská rada	---	----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	----	Připomínky nebyly podány.